

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH



Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v tuzemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mail oglasti trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mail oglasti, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 77 • Maribor, četrtek, dne 11. avgusta 1938 • Leto XIII

Bodoče leto plebiscitne volitve!

Razmotrivanje o notranji in zunanji politiki. »Prager Tagblatt« ugišnje v poročilu iz Beograda, katerim zvežam se Jugoslavija približuje, ali osi Berlin—Rim ali zahodnim demokratičnim velesilam, češ, da izjave merodajnih činiteljev dopuščajo to in ono domnevo. Istotako izjave raznih organizacij in ustanov. Merodajni krogi izjavljajo, da jugoslovanska politika ni francoska in ne nemška, ampak izključno jugoslovanska. To je potrdil tudi predsednik vlade dr. Stojadinović, ko je potoval po dalmatinskem Primorju. Rekel je: »Mi moremo imeti prijateljstva in zveze z drugimi državami. To moremo, ker smo zvesti svojim starim in novim prijateljem. Celo ljubiti moremo kako drugo državo, vendar pa živeti in umreti za eno samo državo, za Jugoslavijo.«

Izjava pomeni torej, da Jugoslavija ne mara biti vezana na nikogar.

V politiki »Prager Tagblatt« izjave, iz katere se lahko posnema le to, da vlada vodi politiko v smislu prijateljstva z vsemi deželami, ni definitivno jasna, ker ne označuje nobene konkretne tendence. Vsaka država se v zunanji politiki opredeli v to ali ono smer, če to pove ali ne. Če se to še ne vrši, je znak, da čaka na ugoden trenutek za preokret. Ta preokret lahko pripravlja čas, propagandni aparat, zlasti tisk in pa najmočnejši faktor gospodarstvo.

Če citamo vodilna organa »Vreme« in »Samoupravo« ter druge liste nekaterih politikov, opazimo, da ti laskavo povečujejo politiko voditeljev avtoritarnih režimov, da obširno opisujejo in povečujejo obiske in metode raznih njih akcij, dočim o dejanjih in akcijah zahodnih velesil le malo poročajo.

Zanimivo je tudi dejstvo, da ti listi rezervirano poročajo o gospodarski pomoči Anglije in Francije balkanskim deželam ter trdijo, da so blagovni krediti nepomembni za gospodarstvo v teh deželah ter da je za Jugoslavijo zanesljiv trg le v Nemčiji in Italiji. Ta trgovina je boljše, kakor z zahodnimi velesilami. Tako pravijo. Nemčija in Italija sicer ne moreta plačevati z devizami, vendar je trgovina ugodnejša, ker zahodne velesile hočejo le za krajšo dobo iz političnih razlogov izrabiti položaj.

Stvar je pa jasna, če Nemčija in Italija rabita jugoslovansko blago, ga bosta kupovali tudi »brez tesnejše politične zveze«, če je pa politična zveza predpogoji, potem je za tem »vprašanjem« politični imperializem. Ni dvoma, da ima demokracija neprecenljive vrednosti za zaveznike.

Z »narodno« politiko pa splošni gospodarski krogi tudi nič prav ne simpatizirajo. Pravijo, da so se naveličali težkoč in kompliciranosti, ki jih povzroča kliring z Nemčijo in Italijo. — Gospodarski krogi menijo, da nudi angleško-francoska pomoč več gospodarskih prednosti.

Praska soc. dem. slavnost in sokolski zlet sta se vršila v tem znamenju. Ob klerikalnih slavnostih v Ljubljani so pozdravljali predvsem češke in francoske goste. Drugih tudi ni bilo mnogo. To so znaki vidne psihološke orientacije jugoslovanskega prebivalstva.

Vlada s tem razpoloženjem ljudstva računa na prihodnje leto bodo volitve v parlament. To napovedujejo agitacijska potovanja ministrov in politikov neglede na to, da poteče poslovna doba narodne skupščine. Zdi se nam, da bodo te volitve nekaj plebiscit radi za »bodoče leto« na katerega se bo treba temeljito pripraviti.

Mi smo za najboljše odnose Jugoslavije do vseh sosednih in drugih držav. Ne moremo se pa strinjati z uvajanjem protidemokratičnih metod, če bi se te hotelo uveljavljati, ker ne odgovarjajo duhu jugoslovanskega ljudstva in niti ne današnji kulturni stopnji človeštva.

»Bodoče leto« volitve v narodno skupščino bodo leto naj izpričajo našo demokratičnost in kulturnost, da ohranimo državo in jasno notranjo in zunanjo politiko.

Svobodna demokratična Jugoslavija

Če govorimo ob dvajsetletnici Jugoslavije o svobodni in demokratični Jugoslaviji, ni to igra z besedami. Resnično želja in volja je to vseh treznih državljanov. Ob tem idealu je država ob svoji preroditvi tudi nastala in pokojni kralj je sam rekel, da se smatra za državljana, ter je hotel s tem označiti, da je ideal zedinjene države demokracija.

Če proslavljamo v Mariboru dvajsetletnico konstituiranja države, storimo to zlasti tudi zaradi tega, ker smo prepričani, da bo država ščitila načela, na katerih je bila po novi ustavi osnovana.

Svoboda in demokracija sta bili glavni gesli po vojni, enakopravnost državljanov, to je, politične in vse druge svobodščine so bile zajamčene državljanom. Nezdružljive razmere in nezrelost politikov je v poznejših letih ta ideala omadeževala.

Med temi politikimi socialistov ni bilo in nikdar ne marajo biti, ker so prepričani, da mora zmagati zdrav razum, ki

uredi neprijetne notranje odnose po naših načelih.

Čehoslovaška republika je narodno mešana država. In prav te dni se nahaja tam manjšinsko vprašanje v krizi. — Vprašanje je bilo sicer neizogibno. Toda, če se ozremo v zgodovino čehoslovaške republike, vidimo tam najširšo svobodo, najboljše demokracijo med političnimi strankami in v državi sploh. Vse narod, vse stranke sodelujejo v poslih republike, vse stranke in vsi državljani poznajo in umejo položaj, ker sodelujejo. Republika je last državljanov. Zato se tudi ne smemo čuditi, če je ta narod, Čehi, Slovaki, Poljaki, Rusini in celo velik del Nemcev, edin in složen v obrambi republike v najhujši krizi. Posledica svobode, demokracije in sodelovanja v javnem življenju je to.

Prav čehoslovaški primer nam kaže, kako velikega pomena so za državo svobodna demokracija in resni demokratični politiki. Smoteno je vzgojil pokojni predsednik republike Masaryk celo

generacijo demokratičnih konstruktivnih politikov, ki vodijo republiko z energično doslednostjo tudi ob najkriticnejšem trenutku, ko bi drugod morda polnili ječe in razglašali obsedno stanje. Vse to je blagoslov kulture in svobodne demokracije.

Socialisti zahtevamo, da se tudi pri nas uveljavijo enaka načela. Jugoslovani smo svobodoljubljeni in demokratični narod. Kar ni demokratično, je pokvarjeno z nezdružljivo civilizacijo ali pa z reakcionarnimi ideologijami in z njanso sebičnosti. Ta miselnost in take ideologije, ki zagovarjajo krivičnost, pa niso našega duha.

Želimo, da bodi ta dvajsetletnica mejnik v razvoju naše države, mejnik, ki poudari potrebo po sodelovanju vseh državljanov v smislu svobode in demokracije. Če se to zgodi, bomo zadovoljni z jubilejem države tudi socialisti, ker so navedena načela edino naravno zdravilo za ozdravljenje razmer.

Diplomati rešujejo rusko-japonski spor

Sovražnosti pa še trajajo.

Kriza v rusko-japonskem sporu je pustila. Reševali jo bodo diplomati. — Rusija ne odklanja »premirja«, ki ga ponuja Japonska, kar smatra Japonska za primerno podlago za pogajanja. Litvinov je izjavil japonskemu poslaniku v Moskvi:

Miroljubni nameni japonske vlade ne soglašajo z bojevitimi akti japonskih elementov. Spor je bil rezultat vojaške akcije, ne pa nje vzrok. Brez vojaške akcije ne bi bilo spora. Sovjetska ruska vlada je pripravljena, ustaviti svojo vojaško akcijo, če Japonska umakne svoje čete z neopravičeno zasedenega ozemlja ter zajamči nedotakljivost meje, kakor je bilo določeno v pogodbi iz leta 1886.

Japonski poslanik je izjavil, da ni njegov namen, razpravljati o meji, o kateri ne soglašata obe vladi. Dostavil pa je, da je japonska vlada pripravljena, nadaljevati predrazgovore v svrhu ugotovitve meje, kar naj se poveri mešani komisiji. Litvinov poslanikovega predloga ni odklonil.

V Tokiu so mnenja, da razgovori Litvina s poslanikom pogajanj ne odklanjajo. Ni pa dvoma, da so naziranja obeh strank jako različna.

Tudi v Moskvi niso zadovoljni z uspehom razgovorov. Časopisje je zaradi tega jako oprežno, da ne bi motilo nadaljnjih razgovorov.

Stališče obeh vlad je zaenkrat naslednje: Tokio predlaga ustavitev sovražnosti in poznejšo ugotovitev mej. Moskva je tudi pripravljena ustaviti sovražnosti, če se japonske čete umaknejo, zahteva pa, da se 1886 določena meja prizna. Sovjetska unija in Japonska vztrajata torej pravzaprav na svojih prejšnjih stališčih.

Vendar se ugotavlja popust napetosti. Nikdar namreč v tej krizi ni prišlo do prekinitve diplomatskih odnosov, nikdar ni nihče imenoval spora »vojno«. Z narodnopravnega stališča živita obe državi v najlepšem miru med seboj, čeprav je že poginilo v boju 200 ljudi — zaman.

Sporno ozemlje ob rusko-mandžurski meji se nahaja nedaleč od reke Tumen Ula, ki loči v spodnjem teku Rusijo od Koreje. Ta okraj je najbolj južni ruskega vzhoda ter predstavlja ozko ozemlje, ki se vleče od severovzhoda proti jugovzhodu ob morskem obrežju. Južna meja tega ozemlja je reka Hungčungu, ki meji na Mandžurijo. Ta ozki dolgi klin ob mejah treh držav diši Japoncem, ker tvori najboljša naravna pristanišča sveta, to je Poseta, pristanišče s svojimi številnimi zalivi.

Boji za sporno ozemlje se nadaljujejo

Ruska armada je potisnila Japonce na meji Koreje. Vrše se hudi boji okoli hriba Čankufeng, vendar se zdi, da Rusi ne nameravajo več, kot zasesti obmejne postojanke, ki jih Japonci osporavajo.

Nemčija in Italija v skrbeh

Poročila iz tujih diplomatskih virov vedo povedati, da sta Nemčija in Italija, zaveznici Japonske, nasvetovali japonski vladi, da naj popusti. Japonska je namreč računala, da ji bosta obe državi po protikomunističnem paktu priskočili na pomoč, ako pride z Rusijo do zapleta. Sedaj pa se je prepričala, da je ta pogodba samo na papirju.

Kako naj bi se odrekli propagandi za vojno?

Po podatkih ameriškega gospodarskega ministrstva je znašal v prvem polletju 1938 izvoz vojnih letal, motorjev in dopolnilnih delov za letala 37 milijonov dolarjev (1660 milijonov dinarjev), to je 128 odst. več kakor lani v isti dobi. Glavni kupci orožja so bili Argentini, Japonska in Kitajska. To je vzrok, da kapitalizem na vse mogoče načine neti razprtije med narodi in državami.

Resnost angleške gospodarske invazije na Balkan

Na seji interministerijalnega poverjenstva angleške vlade proučujejo načrt za razširjenje trgovinskih odnosov z balkanskimi državami. V ta namen skličejo konferenco zastopnikov gospodarstva balkanskih dežel, na kateri se bodo posvetovali o izvedbi načrta. Balkanske dežele bi dobile večja angleška dolgoročna posojila. V svrhu poglobitve sodelovanja pa se osnuje posebna gospodarska centrala, ki bo neposredno pospeševala trgovino med Anglijo in Balkanom.

Srednja Evropa in Balkan

Mala antanta bo imela v kratkem svojo konferenco. Na konferenci se bo razpravljalo o odpravi vojaških določb trianonske mirovne pogodbe.

Na tej konferenci nameravajo predlagati sklenitev pogodbe o nenapadanju med državami male antante in Madžarske.

Madžarski režim še danes tava v negotovosti. Te dni pa je bil v Londonu bivši predsednik vlade Bethlen, ki se je po povratku iz Londona posvetoval s predsednikom vlade Imredyjem. Bethlen je nasprotnik nacizma in želi, da se Madžarska orientira angleško, in sicer to tembolj, ker je morala Italija prepustiti vpliv v Podunavju Nemčiji. Anglija ima zaradi tega velik interes, da pridobi za svojo politiko Balkan, malo antanto in tudi zaledje teh dežel Madžarsko. — Pripomniti je namreč, da je nacistični vpliv na Madžarskem precej velik.

Nemiri v Palestini se nadaljujejo

V Palestini se pojavlja nov teroristični val. Zlasti napadajo Arabci židovske kolonije in pustošijo njih naselbine. Anglija je danes še gospodar Palestine, vprašanje pa je, koliko časa bo še ostala, če bodo Angliji sovražne sile nadaljevale z hujskanjem med prebivalci Palestine.

Fronta na Ebru stoji trdno

Zaman vsi napori nacistov

Predor nacistične fronte ob Ebru po republikanskih četah, ki so začele svojo uspešno ofenzivo preko reke 25. julija, je generala Franca hudo prizadel. Ne le, da je moral opustiti vse ofenzivne akcije na fronti Teruel—Viver—Segoba do severno od Segunta, s ciljem, da se približa Valenciji, mu je vzrastla še nova skrb, kaj bo s teruelskimi pridobitvami, ki jih je dosegla njegova vojska s podporo tujih legij v zadnjih mesecih. Prodiranje republikancev preko Ebra in zapadno od Teruela po dolini reke Guadalquivir je namreč v stanju prav resno ogroziti vse, kar so si nacisti za ceno strahovitih žrtev priborili na račun republikancev, ki so branili vsako ped zemlje pred sovražnikom.

Že od sredine preteklega tedna poskuša Franco s protinapadi ob Ebru. Na ogroženih mestih je osredotočil svojo artiljerijo, letala svojih zaveznikov in pilotov, ki jih je pritegnil s fronte Teruel—Sagunto ter s severne katalonske fronte (ob Pirenejih). Vsi napadi na-

cistov so se doslej razbili ob silnem odporu republikancev. Posebno ogorčeni so bili boji pri Gandezi (v sredini fronte) in na desnem krilu republikanske fronte pri Pobla de Masulaca. Kljub najhujšim izgubam se sovražniku ni posrečilo, da bi bil napredoval tudi za en sam korak.

Vesti nacističnih prijateljev o likvidaciji fronte ob Ebru so docela netočne. Gre za frontni uspeh nacistov severno-zapadno od fronte ob Ebru in sicer na vzhodnem pobočju gorovja Sierre de Mequienza. Franco je tu napadal s stotino tankov in bombniki, v domnevi, da bo na ta način oslabil fronto ob Ebru, v resnici pa se mu je posrečilo le lokalni uspeh.

Besni bombni napadi nacistov na odprta mesta

Da se maščujejo za poraze na fronti, pošiljajo nacisti tuje letalce z bombami nad španska mesta, da rušijo in more.

V barcelonskem pristanišču so zažgali z bombami angleški parnik »Lake Lugano«. V Alicante pa je bil ranjen z drobcem od bombe angleški konzularni agent Callejon. V valencijskem pristanišču je bil poškodovan angleški parnik »Stanleigh«.

Kampanja proti Franciji

V listih avtoritarnih držav se je pričela silna kampanja proti Franciji, češ, da pošilja republikanski vladi v Španiji ogromne množine vojnega materiala ter prostovoljce. Francoska vlada je izjavila, da so vesti izmišljene. Francoski listi menijo, da ima ta protifrancoska kampanja namen prikriti novo večjo akcijo avtoritarnih držav v Španiji, ker so Francove čete bile potisnjene od republikanske vojske v defenzivo. — Ta domneva je jako verjetna. Razumljivo pa je tudi, da bo časopisna kleveta poostрила odnose med Francijo in avtoritarnimi deželami.

Doma in po svetu

Vojne nevarnosti ni. Knez namestnik Pavle je izjavil nekemu italijanskemu novinarju, da sedaj ni nobene nevarnosti za svetovni mir.

Stavko stavbinskega delavstva v Banja Luki, ki je trajala 10 dni, je bila te dni zaključena. Stavbino delavstvo si je priborilo boljše meze in delovne pogoje.

Štiri nove meščanske šole bodo z novim šolskim letom otvorene v Sloveniji. Novo meščansko šolo dobi Kranj, Domžale, Sl. Konjice in Gor. Radgona.

Več novih delavskih stanovanj bo zgradila zagrebska mestna občina.

OUZD v Nišu gradi nov modern sanatorij. Stroški so predvideni na 10 milijonov din.

Licitacija za dela pri gradnji železniške proge Črnomelj—Vrbovsko se bo vršila dne 7. septembra t. l.

Nagrade konjerejcem. Kmetijsko ministrstvo je določilo 1.100.000 din za nagrade plemenskih žrebcev.

Za modernizacijo zdravilišča v Rogški Slatinji je najela zdravilišna uprava pri hipotekarni banki v Beogradu 10 milijonov din posojila.

Letalski promet napreduje. Po statistiki svetovnega letalskega prometa so letala za civilni promet v letu 1936. preletela nad 150 milijonov km in prepeljala čez 2 milijona potnikov. Čeprav se je ponesrečilo v tem letu 140 ljudi, je opaziti, da zračni promet kljub temu napreduje.

V neki krkonoški vasi so se stopli češki in nemški fantje. Neki nemški nacist je bil ubit. Ta žalosten dogodek izrablja nemško nacistično časopisje za hujškanje proti Čehom in še bolj žalostni vojni poboj.

Narodne manjšine v Rumuniji bodo baje dobile več pravic in ugodnosti. Vlada je ustanovila poseben komisariat, ki se bo pečal z manjšinskimi vprašanji.

Prisilno delo na Madžarskem. Madžarska vlada je izdala dekret, za prisilno delo mladine

obojege spola. Madžarski režim je pričel očitno uvajati fašistične metode. Žal, da se je za te metode v največji meri navduševala predvsem mladina.

Kaj se je zgodilo s Thälmannom. Pred enim letom so odvedli iz preiskovalnega zapora v Berlinu komunističnega voditelja Ernsta Thälmannja v neko jetnišnico v Hannoveru. Od tega časa je zginila vsaka sled in tudi sorodnik ne vedo, kje se nahaja.

Volitve v Gdanskem se bodo vršile meseca aprila 1939. leta. Volitve ne bodo svobodne, ker imajo še sedaj vso oblast v rokah hitlerjancov.

Anglija namerava skleniti novo trgovsko pogodbo z Bolgarijo in je baje pripravljena, nuditi Bolgariji precejšnje ugodnosti.

Anglija namerava ustanoviti gospodarsko centro, ki bo skrbela za izboljšanje trgovinskih odnosov z državami na Balkanu.

Bivši angleški ministrski predsednik se na vso moč trudi, da bi dosegel spravo med bivšim zunanjim ministrom Edenom in Chamberlainom. Konservativci se bojijo, da bi jim ta spor lahko škodoval pri bodočih volitvah.

Konferenca zastopnikov premožnikov, ki se vrši te dni v Haagu, je bila sklicana z namenom, da se odpravi konkurenčni boj na svetovnem tržišču.

Kitajska protiofenziva ob Jangceju

da zadrži Japonce, ki prodirajo na Hankov.

Kitajci so začeli z ofenzivo 80 km severno od reke Jangce, da razbremene fronto pri Hankovu (ob reki Jangce). Ofenziva uspeva, ker so japonske sile vsled konflikta z Rusijo oslabilene in je veliko japonskih čet odšlo v Mandžurijo.

Ob desetletnici smrti Stjepana Radića

Minilo je deset let po smrti hrvaškega nacionalnega politika Stjepana Radića.

V spominu so nam še dogodki v narodni skupščini, kjer se je odigrala malo prej med poslanci tragedija, v kateri je bil ranjen tudi Stjepan Radić, ki je zaradi dobljenih ran preminul 8. avgusta 1928.

Stjepan Radić je že mnogo pred svetovno vojno organiziral svoje gibanje proti avstro-ogrskemu nasilju. Zahteval je avtonomnost Hrvaške in sodelovanje južnih Slovanov. Stjepan Radić ni bil upornik v pravem pomenu besede, namreč taktičen, dobrohoten bojevnik za svobodo Hrvatov. Predaval je o svojih nazorih tudi po Sloveniji (v Ljubljani leta 1909).

Po smrti Stjepana Radića, zlasti pa po usodnem 6. januarju 1929 je prešlo hrvaško gibanje notorično na stranska pota, to je, izločilo se je popolnoma iz sodelovanja v državnem političnem razvoju. Gibanje je nastopilo oficijelno le še pri volitvah v narodno skupščino 1935 z lepim uspehom. Pozneje se je pa odločilo za pasivno državno politiko.

Hrvaško seljaško gibanje je še močan političen faktor v državi, ki ga je treba vpoštovati in bi ugodno vplivalo v notranji in zunanji politiki, če bi se z njim doseglo sodelovanje. V novjšem času se pa pojavljajo med intelektualnimi krogi hrvaškega gibanja nesoglasja. — Glasilo Vladimirja Radića pravi, da se pogostoma sliši, da bi bilo drugače, če bi bil predsednik (Stjepan Radić) živ.

Združena opozicija tudi skuša drja Mačka pridobiti za izpremembo taktike, predvsem, da za odgoditev njegove zahteve glede izpremembe ustave in drugih, ki jih režimovci odklanjajo. Dr. Maček teh nasvetov ne upošteva ter namerava združeni opoziciji na konferenci v Beogradu pojasniti svoje stališče.

V neodločno hrvaško gibanje so se pa jeli vmešavati tudi takozvani frankovci in njih listi, ki razkrajajo politiko zlobno podžigajo s svojim demagoškim radikalizmom, kar, če ne več, vsaj razkrajja hrvaško gibanje ideološko.

Avstrijske novice

Nacionalistično vodstvo je zapovedalo arijskim hišnim posestnikom na Dunaju, da morajo vsem židovskim rodbinam odpovedati stanovanja. Židje se večinoma brez odpora pokore. V okraju Hernals se je pa neki židovski najemnik uprl. V Avstriji velja namreč še neko zakonita zaščita najemnikov, ki je bila uvedena v socialističnih časih. Da je stanovanjska odpoved veljavna, mora biti podan zakonit odpovedni razlog. Židovski najemnik je ugovarjal, da stanuje v hiši že 30 let, da vedno v redu plačuje najemnino in da tudi drugače ni nobenega odpovednega razloga. O pravdi je razpravljalo okrajno sodišče v Hernalsu. Na prvi pogled je bilo jasno, da je zakonita pravica na strani žida. Razpravljal je okrajni sodnik, ki je bil še iz prejšnjih demokratičnih časov, ko so bili sodniki neodvisni, navajen soditi po zakonu in vesti. V prid židu pa vendarle ni mogel razsoditi, ker bi riskiral svojo ekzistenco. Na židove ugovore, da ni zakonitega razloga za odpoved, mu je sodnik predočeval, da je tudi naredba nacionalsocialistične stranke, če ne zakon, pa vsaj nekak pol-zakon, ki ga je tudi treba upoštevati. K sreči se je končno sklenilo med strankama poravnava, s katero se je dovolil židu nadaljnji odlog treh mesecev za izselitev. Sodnik pa je ohranil mirno vest, da vsaj ni sodil proti zakonu.

V policijskih zaporih Rossauerlande na Dunaju je izbruhnil tifus. V zaporih je prostora za 1200 jetnikov. Od marca dalje pa je zaprtih okoli 3000 jetnikov. Na tifusu je doslej zbolelo 80 političnih jetnikov, 14 jih je umrlo.

Časopisi v Avstriji izumirajo. V zadnjem času so prenehale izhajati »Wiener neueste Nachrichten« in »Das deutsche Echo«. Izumiranje časopisov je razumljivo, ker jih ljudje ne naročajo, ko pa vsi enako pišejo. Ustavljeno bo tudi bivše glavno klerikalno glasilo »Reichspost«. — Njegov bivši glavni urednik Funder, znan že iz predvojne jugoslovanske veleizdajniškega procesa kot Friedjungov pomočnik, je bil proglašen za poljuda.

Na Dunaju je židom prepovedano obiskovanje parkov in drugih javnih izprehajališč. — Židovske matere, ki ravnatako ljubijo svoje dojenčke, kakor matere katerikoli druge vere ali nevere, nimajo kam voziti svojih otrok na svež zrak. Zato je pa v zadnjem času videti vedno več židovskih mater, ki prepeljujejo otroške vozičke po stezicah židovskega oddelka na centralnem pokopališču, kamor je židom dostop še dovoljen.

Pristopajte k društvu za vpepeljevanje mrličev

**»OGENJ«
MARIBOR**

oskrbuje za umrle vpepeljitev v krematoriju v Gradcu. Sprejemnina, enkratna po starosti in mesečna članarina Din 15.—. Razen tega nimajo člani s pogrebom nobenih stroškov. Zahtevajte pravilnik na: »Ogenj«, Maribor, Rorošćeva ulica, 8

Za hrvaško gibanje kakor tudi za vso združeno opozicijo je v tem neprijetnem položaju edini izhod, da se aktivizira, se definitivno izreče za demokracijo kot edini pomoček pri reševanju problema in eventualno za sodelovanje v narodni skupščini.

Poletje

MAKSIM GORKI

(Prevel Tone Maček.)

42

— Nič. Kar tako. Na misel mi je prišlo. No, danes ponoči grem v mesto, povej če kaj rabiš, se mi mudi.

Odšel je, pomirjen.

Deset dni pozneje sva pozno zvečer sedela z Varvaro, pripovedoval sem ji o starodavnih ruskih narodnih pravicah v Pskovu in v Novgorodu, ko nenadoma zaslišiva korake na dvorišču, potem v veži in v izbo sta stopila Dosjekin in Avdjej.

— Dober večer! — je Jegor mirno in glasno pozdravil. — Oprostita, če morda motiva! Tukaj, Avdjej, ima povedati nekaj novega.

Nikin je vrgel svojo kapo v kot, si pogladil lase, ozrl se po izbi in zaprosil:

— Ti Varvara Kirilovna, molči o tem, kar bom zdaj povedal...

— Lepo prosi in pokloni se, potem bom mogoče molčala! — je neprijazno odgovorila Varja.

Avdjej je sedel, se sklonil v dve gobi, naslonil lake na kolena, glavo stisnil med dlani, potem pa se je izravnal, iztegnil nogi in pljunil po tleh.

— No povej — ga je opomnil Jegor in si prižgal cigareto.

— Stvar je tale, — je poltiho začel Nikin, — Kuzma Stahov je zvedel, da Marja živi z Gujedom... Jaz sem te, Varvara Kirilovna, zato prosil, da molčiš o tem, — ker ta stvar ni za javnost, ampak se tiče moje osebe, veš...

Varja ga je začudena pogledala in molčala.

Jegor je držal cigareto pred svojim obrazom in je oprezno odpihlil z nje pepel, potem pa je rekel:

— Kuzma ga vabi za zeta.

— Tako je! — je kratko odvrnil Avdjej in me pogledal, v zadregi se smehljalje. Njegov resni, lep obraz je shujšal, pobledel, oči so se mu nekako skalile in iz njihove globine se pobilskavale neznane mi doslej iskre pritažene radosti, strahu ali zlobe, — ki jih nisem razumel.

— Naj povem od začetka? — je vprašal Dosjekina.

Ne da bi odvrnil pogled od svoje cigarete je ta prostodušno odgovoril:

— Kakor hočeš!

Avdjej je vstal — in zdelo se mi je, da se je zadnje dni še bolj potegnil in zrasel.

— Včeraj sem šel domov k obedu mimo njegove hiše in tedaj me je poklical...

— Poklical... — je nedoločno ponovil Jegor.

— Pri Bogu, da — sam me je poklical! je vzkliknil Nikin in dvignil roko, kakor da se hoče

prekrižati in s prisego potrditi svoje besede.

— Saj ne osporavam! — je rekel Jegor, ki se je zibal sem in tja in tiho požvižgaval skozi zobe.

Nikin je sedel v kot, v senco, odkoder je enakomerno zvenel njegov močni glas in oprezne besede.

— Bolan je Kuzma Iljič, ves trhel in vidi se, da bo kmalu umrl. Rad bi videl, je rekel, če bi se ti poročil z Nastazjo. Ti morda želiš, jaz pa ne morem, — s čim pa jo naj preživljam? Dolgo sva govorila...

— Dolgo... — je ponovil Jegor in kimal z glavo. — Da! On je presojal: Mokjej je slab gospodar in brez otrok, Maška pa zapravlja s svojimi ljubčki, a premoženja imam mnogo...

— Mnogo... — je odjeknila iz Dosjekinovih ust ta prijetna beseda.

Varja si je grizla ustnice in se stiskala k mojim plečem in tudi meni samemu se je zdelo vse to smešno, žalostno in sramotno.

Avdjej je spet vstal.

— Ne smej se, prosim te Jegor! — je s tresočim glasom rekel Avdjej. — Skušaj me razumeti — nimam več sil, živeti še dalje tako življenje! Kdo ve, kdaj boste vi kaj dosegli, a življenje teče!...

— Ono teče! — je prepričevalno ponovil Jegor.

— Ono, bratec moj, življenje, se niti za minuto ne ustavi!

(Dalje prihodnjič.)

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Posnemajte! Za tiskovni sklad »Delavske Politike« je nabral sodrug godbenik delavske gogbe v veseli družbi v gostilni Počivavšek 16.25 din. Mi se sodrugu iskreno zahvaljujemo in želimo, da bi se še našli tako agilni sodrugi. Dotičnemu gostilničarju pa svetujemo, da naj naroči naš delavski list »Delavsko Politiko«, ker je njegov glavni vir dohodkov od delavcev, ki so njegovi gosti in čitajo naš list. V Trbovljah je še mnogo takih lokalov, ki nimajo »Del. Politike« in se bomo potrudili, da jih bodo dobili, v nasprotnem slučaju jih bomo objavili vse poimensko.

Delavski atletski sportski klub (Dask) proslavi v dneh 13., 14. in 15. avgusta t. l. 10-letnico obstoja. V teh dneh priredi društvo prosvetni večer z zelo pestrim sporedom v »Delavskem domu« v soboto, dne 13. avgusta ob 8. uri zvečer. Nastopila bo tudi hčerka trboveljskega rojaka Hermana Kuharja, gđc. Hermina Kuhar z baletnimi plesi. Ker je to za Trbovlje redek slučaj in ker odpotuje plesalka v demokratično Čehoslovaško, kjer se bo stalno nastanila, vabimo, da se občinstvo udeleži prireditve polnoštevno. Več bo razvidno iz letakov. V nedeljo, dne 14. t. m. bo turnir delavskih klubov »Amater«, »Retje«, »Kovinar« iz Jesenic, »Grafike« iz Ljubljane in »Dask« zvečer bo pa prosta zabava pred »Delavskim domom«. Ples bo v veliki dvorani. V ponedeljek, dne 15. t. m. pa gostuje kombinirano moštvo SK Ljubljane. Ker je društvo izrazito delavsko, SK Ljubljane, ter preživlja izredno težko finančno krizo, se prosimo cenj. občinstvo, da imenovane prireditve poseti v čim večjem številu. Družnost!

Podružnica I. Delavskega kolesarskega društva priredi v nedeljo, dne 21. avgusta spominski izlet na Studenec k spomeniku sođr. Šrameljina in vabimo k obilni udeležbi. Odvoz iz Trbovelj ob 6. uri izpred lokala. Skupno zbirališče Zidani most ob pol 8. uri.

HRASTNIK

Kakšen je položaj naših služkinj vemo vsi. Kaj se pa vse zahteva od njih, pa še nismo vedeli. Sedaj nam pripoveduje neka služkinja, katere je služila pri neki nemško izobraženi gospe, da je ta zahtevala od nje, da jo mora vsak dan, ko pride sobe pregledati, pozdraviti s »küses die Hand! in pri tem seve tudi roko poljubiti. Ta gospa je tudi že nas steklarje titulirala s cigani. Mi steklarji pa vemo, da takle izraze rabijo le cigani, ki pridejo enkrat na konj, potem bi pa radi videli, da bi njihovi podložni klečali pred njimi in poljubljali tla, kamor bi stopil njihov konj. To je naše mnenje, kar se tiče cigánov. Kar sa pa tiče služkinje, pa bo menda najboljša, ako bi gori navedena gospa dobila svoje služkinje kar iz Nemčije, ker naša dekleta še nimajo in tudi ne rabijo gori navedene izobrazbe. — Delavka.

ZABUKOVCA

Čista Savinja, rudarji in letoviščarji (Odgovor na dopis v št. 32 »Nove dobe«.) Naj se oglašimo tudi mi rudarji iz dr. rudnika proti člankarju, ki v »Novi dobi« kliče na pomoč merodajne faktorje in činitelje, da bi očistili reko Savinjo.

Zavedamo se, kaj bi lahko nastalo vsled gojenja, ki začenja proti dr. rudniku za nas v rudniku zaposlene rudarje. Ako bi prišlo do ustavitve rudnika, bi od tega imela koristi samo kakšna privatna premožgokopna družba.

Rudarji se dobro zavedamo, kakšne važnosti je za naše podjetje mokra seperacija. Dobro še pomnimo krizo, ki jo je trpelo naše delavstvo od leta 1932. do 1936., ravno vsled tega, ker naš premod ni bil kvalitetno konkurenčen na trgu. Takrat pa dragi gospodje, ni prišel nihče od tistih, ki goje tujski promet in skrbje za olupšavo, da bi bil rekel: Tukaj so letoviščarji, v Zabukovci pa vsled krize delajo samo po 15 delovnih dni, jedo samo enkrat na dan, rudarska deca pa s sestradanimi želodčki leži bolna pod raznih bolnicah.

Vprašamo Vas gospodje, ali Vam je ljubše, da naš narod umira v krizah, ali pa, da prežemo nekaj kopalcev iz Savinje. Verjemite onim, ki radi umazane Savinje močje ostajati v Celju. Ne, temu je krivo nekaj drugega, glavna krivda je v tem, da manjka sredstev. Le pogledate po mestu izložbe ali jedilne liste ter slično, pa primerjate cene, kakor so v drugih krajih, takoj lahko pridete do spoznanja, zakaj tujski promet peša. Oni redki, ki imajo zadosti razpoložljivega denarja, se pač raje zatekajo v boljša letovišča, ki od daleč prekašajo okolico Celja.

V Zabukovci so bili z velikimi stroški zgrajeni novi čistilni bazeni. Ti vodo dobro očistijo. Znano nam je, da »umazano« Ortišnico, ki se

LJUBLJANA

Ljubljana in delavska stanovanja. V Ljubljani preganjajo ljudi, ki stanujejo po barakah. Na zidanje delavskih stanovanj pa ne mislijo, dasi je velika potreba po malih stanovanjih. V dobi okoli 1922 se je v Ljubljani zgradilo okoli 400 manjših stanovanj. Od tedaj je pa mir, stanovanj pa le manjka. Denar, ki se »prištedi« v socialnem resoru, se porablja v

MARIBOR

Sestanek rediteljev

danes, v sredo, dne 10. avgusta ob 20. uri v Delavski zbornici, 2. nadst. Udeležba strogo obvezna za vse. Vabljeni posebno člani delavskih kolesarskih društev. — KMO.

Razstava delavske kulture

v unionski dvorani vzbujajo občo pozornost. Že od daleč so vidne velike simbolične slike, ki krasi štri glavne oddelke razstave: delavski šport, delavska pesem in glasba, delavski oder in delavski tisk. Prva slika predstavlja velika vrata z napisom »Maribor, vrata v Jugoslavijo«, skozi katera bi se rad prerinil nek uniformiranec v »...« a jih delavci z vsilo tišče, da ne more skozi; spodaj je napis: z delavskim športom k obrambi. Tu se vidijo slike naših bivših telovadnih enot, njihovih nastopi doma in v inozemstvu, slike naših atletov in njihova odlikovanja. Drugi oddelek ima sliko v strastnem zanosu pojočega delavca, z zastavo maršuje v roki, ki vihra nad tovarnami. Tu je veliko število slik naših častitljivih starih pevskih društev, godb in njihovih trofej. Tretji oddelek predstavlja draperija odra z grško masko v sredini, pod njo pa stoji maketa odra »Vzajemnosti« v Studencih, ki ga je konstruiral Fr. Žikež. Okrog so razvrščene slike raznih vpriporitev odrov »Svobode« in »Vzajemnosti«, zlasti iz Pobrežja, Studencev in iz Ljubljane. Tu so Delakove slike za Švajka, Delakov »Hlapec Jerneje«, Kreftova režija Golouhove »Križe« in Tolstojev »Vstajenja« in slike raznih drugih dramskih odsekov »Svobode« in »Vzajemnosti«, kolikor jih je bilo mogoče dobiti. Četrta slika predstavlja delavca z visoko dvignjeno odprto knjigo z napisom »V izobrazbi je moč«. Pod njo so razstavljeni vsi delavski časopisi po vojne dobe in knjige naših založb, zlasti vse knjige Cankarjeve družbe, poleg slik delavskih pisateljev. Več lepih grafikonov ponazorjuje naše kulturno prizadevanje. Simbolične slike je izdelal naš mladi grafik Polanjko. Na to svojo prvo kulturno razstavo so delavci lahko ponosni.

Voščeno platno, namizni prtji Jakob Lah, Maribor

V cirkusu Buffalo Tyll se vrše dnevno ob 21. uri velika predstava. Prvo vrstni variete-program s svetovno znanimi močmi. Prvo vrstni orkester. V soboto, nedeljo in ponedeljek dve veliki predstavi. Prva ob 17. uri in druga ob 21. uri. Največji ameriški Variete-cirkus, ki se je kedaj v Mariboru nahajal. Vhod v cirkus je iz Aškerčeve in Tomšičeve ulice.

Veselica studenške „Vzajemnosti“

ki se vsled slabega vremena v nedeljo, dne 31. julija ni mogla vršiti, se bo vršila v nedeljo, dne 14. avgusta ob 15. uri v vseh prostorih gostilne Mraz v Studencih. Veselica se bo vršila ob vsakem vremenu. Ob 14. uri zbirališče pred gostilno Majhenič, na to skupen odhod na veselični prostor. Vsi prisrčno vabljeni.

zliva v Savinjo, ljudje pijejo in potem teče voda najmanj 15 km daleč do Celja. Oglejte si kanalizacijo mesta Celja. Kam pa so speljani odtoki, če ne v Savinjo?

Stvar kar v Celju smrdi. Dandanes gre pred vsem za to, da ima ljudstvo dela in jela. Nismo proti temu, da se ukrene, kar je mogoče v prid čistoče. V ostalem pa ni pri nas slabše kot drugod. Oglejte si n. pr. Muro, ki teče skozi Graz v sosednji državi. Industrija se ne da vedno združiti z lepoto. Delo je pač umazano.

Rudarji upamo in pričakujemo od merodajnih činiteljev, da resno pretresejo zadevo in povedo, kaj je mogoče in kaj ne. Povedati je pa tudi treba, da so prvi rudarji in potem letoviščarji. Od rudnika v Zabukovci živi 3000 rudarjev, njih svojcev ter obrtnikov in kmetov. Tega se pa dopisnik v »Novi dobi« najbrž ne zaveda.

Blumova vlada izdala zakon o plačnem dopustu. Prve dni avgusta je samo kovinarjev iz pariškega rajona odšlo na dopust kakih dvesto tisoč, kakor sodijo tukajšnji časopisi. Čez štiri najst dni pridejo drugi na vrsto.

Kolodvori in vlaki v vse smeri so prenapolnjeni. Severni, vzhodni kolodvor, na Montparnassu. Na lyonskem kolodvoru, kjer sem se tudi jaz končno vkrcal v voz, ki pelje do Carigrada, je mnogo ljudi iz severne Afrike. Jutri bodo v Marsellu, potem pa s parnikom v dežele onstran Sredozemskega morja, v Alžiru, Tuniz.

»Zdaj imamo štirinajst dni zaslužnega dopusta. Štirinajst dni prave svobode brez budilke jutraj... Jaz vem za potok s krasnimi postavami — lov na ribe je v Franciji prost in morda tudi zato ena najljubših zabav francoskega delavca v prostem času. — Ne morete si misliti široke Seine brez delavcev, ki ob

druge namene, kreditov v ta namen pa občina ne dovoli, ker so hišni posetniki proti njim. Prav te dni smo čitali, da zagrebška občina gradi delavska stanovanja in da dobi tudi od ministrstva za socialno politiko 3 milijone dinarjev kredita. Tudi mesto Ljubljana se mora pobrigati za stanovanjsko vprašanje. Tudi to je javna, socialna in higienska zadeva.

Prvi nastop »Neodvisnega gledališča«. V okviru akademskih prireditev proslave 20-letnice osvoboditve Maribora nastopi 12. avgusta v »Ljudski univerzi« nova avantgardistična scena z uprizoritvijo starokitajske drame »Breskov cvet«. Uprizoritev pripravlja Fran Žikež.

Vsi kolesarji in kolesarke pridite v nedeljo, dne 14. avgusta ob 6. uri brez koles v Delavsko zbornico, Sodna ul. 9-II. Isto iz Studencev in Pobrežja. — Centrala Maribor.

Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja vse lastnike in soiferje avtomobilov oziroma vprežnih voz, da je vsako parkiranje vozil v Prešernovi ulici od Aleksandrove ceste do vhoda v razstavni prostor »Mariborskega tedna« strogo zabranjeno. Vozila se smejo postaviti v vrstnem redu samo v Sodni in Marijini ulici in sicer na desni strani ceste v smeri vožnje.

Pregled in žigosanje meril. V tekočem letu se bo vršil ponovni pregled in žigosanje meril in merilnih priprav za stranke, ki bivajo na področju mesta Maribora in sicer v času od 4. avgusta do 30. novembra t. l. Temu pregledu se morajo odzvati razen trgovcev, obrtnikov in branjevcv tudi lastniki mlatilnic, ekonomski ter privatniki, ki s svojimi merili kupujejo ali prodajajo lastne izdelke odnošno uporabljajo v javnem prometu kakoršnokoli merilo ali merilno pripravo.

Mariborsko delavstvo praznuje letos 70 letnico svojega kulturnega udejstvovanja. L. 1868. je bilo ustanovljeno prvo Delavsko izobraževalno društvo, ki se je v dveh letih svojega obstoja mogočno razvilo in pokazalo lepe sadove, kar pa avstrijski reakciji ni šlo v račun in ga je zadušila. Šele dvajset let pozneje so se mogla spet ustanavljati nova delavska kulturna društva, ki so potem skozi 40 let več ali manj uspešno delovala. Zadnje desetletje pa pomeni zopet padec nazaj v dobo med 1870—1890 letom. O vsem tem se lahko natančneje poučimo iz knjižice »Kronika delavske kulture v Mariboru«, ki se dobiva za ceno din 3 na delavski kulturni razstavi in v nedeljo na taborski dan pri naših razpečevalcih.

Samo še en dan nas loči od koncertnega nastopa zbora solistov operne šole praškega konservatorija v dvorani Grajskega kina, ki bo najpomembnejša umetniška prireditev letošnjega »Mariborskega tedna«. Praški pevci visokih kvalitet bodo peli same narodne pesmi in nam bodo prav s tem pokazali vso glasbeno genialnost bratskega češkega naroda. Mariborčani, ne pozabite na svojo dolžnost!

LIBOJE PRI PETROVČAH

»Vzajemnost« vabi na svoj koncert, ki bo dne 15. avgusta ob 3. uri pop. na vrtu gostilne Grobelnik (po domače Lesjak) v Arjevsi pri Petrovčah. Povabljena društva prosimo, da se sigurno odzovejo našim povabilom s svojimi pevskimi zbori. Družnost!

POBREŽJE PRI MARIBORU

Umrli je bivši župan občine Pobrežje, 66-letni vpok. orož. kapetan Matija Volk. Županoval je v dobi JNS-režima. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi.

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svojo dolžnost!

breču ali v čolnu ali na mostu potrpežljivo čakajo, kdaj se jim bo nepredvidna riba vjela na trnek. In tako tudi ob dopustu misli francoski delavec na potok z ribami in raki.

Zakaj ne bi ob tem splošne preseljevanju Parižanov zapustil njihove mogočne, lepe metropole še jaz, ko pritiska name ne samo vročina, temveč tudi žep?

Vlak drvi proti jugu... Prekmalu smo v drugih krajih. V Domodossoli je treba oddati francoske časopise... Oddahnil sem se, ko je vlak odpeljal iz Postojne.

Zdaj vam pišem s Kamniških planin. V svoji glavi urejujem vtise in spomine na svobodno francosko ljudstvo, na toliko lepih srečanj in dogodkov. Zelo hvaležen Ti bom, sodrug urednik, če boš dovolil še kaj prostora Franciji, ker marsikaj bi še hotel povedati, saj ti vtisi postajajo še močnejši, ko jih primerjam z nasprotji.

Odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru objavlja

Taborske knjižice in znaki so odboru radi velikega števila prijav posli, vendar bodo od torka dne 9. t. m. naprej zopet na razpolago in bodo vsem krajevnim pripravljalnim odborom takoj razposlani, v kolikor jih isti še niso dobili.

Kupite železniške vozovnice en dan prej ko greste v Maribor, ker bo posebno 14. avgusta na vseh železniških postajah veliki naval. — Krajevni odbori naj na to posebej opozorijo udeležence tabora.

Vozni redi posebnih vlakov so bili razposlani vsem krajevnim odborom in dobijo vsi udeleženci glede odhoda posebnih vlakov iz njihovih postaj točna pojasnila pri občin.

Mariborski teden oziroma njegove razstave je mogoče obiskati le proti plačilu posebne vstopnine, ki pa je malenkostna.

Prehrana bo pri velikih množicah taborjanov nekoliko otežkočena. Naj bodo udeleženci strpljivi. Po možnosti naj prinesejo hrano s seboj.

Prenočišča niso več na razpolago onim, ki se niso pravočasno prijavili, zato ne moremo več upoštevati prijav za prenočišča.

Posebni vlaki k proslavi 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Iz Kamnika mesto dne 13. VIII. ob 21.20.
Iz Ljubljane gl. kol. dne 13. VIII. ob 22.40.
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 1.45.
S tem vlakom potujejo iz Ljubljane tudi Dolenjci in Notranjci.

Z Jesenic	dne 13. VIII. ob 21.00.
Iz Lesc Bleda	dne 13. VIII. ob 21.22.
Iz Kranja	dne 13. VIII. ob 22.01.
Iz Ljubljane gl. kol.	dne 13. VIII. ob 23.00.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 1.55.
Iz Trbovelj	dne 14. VIII. ob 3.30.
Iz Hrastnika	dne 14. VIII. ob 3.38.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 5.36.
Iz Celja	dne 14. VIII. ob 4.30.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 5.46.
Iz Šoštana	dne 14. VIII. ob 3.40.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 6.20.
Iz Žreč	dne 14. VIII. ob 3.55.
Iz Slov. Konjic	dne 14. VIII. ob 4.18.
Iz Poljčan	dne 14. VIII. ob 5.50.
Iz Slov. Bistrice	dne 14. VIII. ob 6.00.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 6.28.
Iz Brežic	dne 14. VIII. ob 3.40.
Iz Rajhenburg	dne 14. VIII. ob 3.56.
Iz Sevnice	dne 14. VIII. ob 4.12.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 6.38.
Iz Rogatica	dne 14. VIII. ob 4.40.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 6.56.
Iz Ljubljane gl. kol.	dne 14. VIII. ob 3.30.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 6.46.
Iz Ljubljane gl. kol.	dne 14. VIII. ob 3.50.
Prihod v Maribor gl. kol.	14. VIII. ob 7.14.
Iz Ptuja	dne 14. VIII. ob 4.35.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 5.29.
Iz Murske Sobote	dne 14. VIII. ob 3.12.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 6.04.
Iz Gornje Radgone	dne 14. VIII. ob 3.38.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 6.33.
Iz Čakovca	dne 14. VIII. ob 5.10.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 7.05.
Iz Prevalj	dne 14. VIII. ob 4.30.
Iz Guštanj Ravne	dne 14. VIII. ob 4.36.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 6.08.
Iz Velenja	dne 14. VIII. ob 3.55.
Iz Dravograd—Meža	dne 14. VIII. ob 5.37.
Prihod v Maribor kor. kol.	14. VIII. ob 6.51.

Udeleženci s proge Št. Ilj—Pesnica uporabljajo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz Dravograda Meže ob 5.59 in prihaja v Maribor kor. kol. ob 7.22.

Udeleženci s proge Št. Ilj—Pesnica uporabljajo redni potniški vlak št. 9611, ki odhaja iz Št. Ilja ob 7.12 in prihaja v Maribor gl. kol. ob 7.38.

CELJE

Posebni vlak odpelje v nedeljo, dne 14. avgusta ob pol 5. uri jutraj. — Zbor udeležencev naših organizacij in železničarske godbe ob 3.45 jutraj pred Delavsko zbornico v Celju. — Zletne znake in izkaznice naj zaupniki in funkcionarji prevzamejo takoj v zletni pisarni. — Sestanek rediteljev in zaupnikov v soboto ob 18. uri. — Vozne karte in žel. legitimacije dobijo vsi, ki so oddali denar v zletni pisarni v soboto popoldan do 20. ure zvečer. V nedeljo jutraj pa pred odhodom vlaka ali najpozneje ob 4. uri pri svojih zaupnikih. Ne odlašajte na zadnjo minuto.

Zletna pisarna.

Podružnica SMRJ je sklicala sestanek za v nedeljo, dne 7. avgusta. Sestanek je otvoril s. Jeram, nakar je s. Plankar, naš stari socialni bорец in glavni zaupnik v Cinkarni, podal precej obširen uvod, ter nadalje poročal o položaju v tovarni. S. Šovljanski je govoril o pomenu strokovnih organizacij in je med drugim tudi povdaril, da je vse organizirano, od največjega bogatina pa do zadnjega berača, samo delavec še ni dosedaj prišel do spoznanja, da mu je organizacija potrebna, dasi je enotna organizacija moč in najboljša zaščita za delavca. Oglasili so se k besedi še drugi sodrugi ter povdarjali, da je res samo le v organizaciji moč in rešitev. S. Plankar je še apeliral na navzoče, da gredo na delo in organizirajo vse, kar še ni organizirano. Nato se je s. predsednik zahvalil sođr. govornikom in zaključil sestanek s klicem »Družnost!«

Ne odlašajte z nabiranjem članov »Cankarjeve družbe«. Vsak zaupnik naj gleda, da mu dosedanji člani čim prej plačajo članarino za leto 1939. Ko ima poln blok, naj ga odpošlje »Cankarjevi družbi« obenem z denarjem.

Parižani odhajajo na počitnice

Kamniške planine, avgusta 1938.

Po obisku angleškega kralja v francoski prestolici so začeli Parižani drug za drugim odhajati na deželo, na morje, v Alpe, na solnce. Pa ne mislite, da v kako drugo državo. Francoz ostane v svoji deželi, ker ima doma vsega, kar mu srce poželi in ker je zaljubljen — upravičeno — v svojo Francijo.

V kavarni, kjer sem navadno izpil svoj »Schlaftrunk« (Bradačev slovar piše, da se pravi temu v našem jeziku uspavalni popivek), rečem gospodarju: »Parižani odhajajo, da napravijo prostor Angležem.« — »Dobro ste povedali.«

Na počitnice ne odhajajo več samo gospoda in uradništvo, temveč tudi delavstvo, odkar je

Iz mednarodne politike

Bolgarija dobi posojilo?

Vrše se pogajanja med francoskimi in bolgarskimi finančniki za francosko posojilo v znesku 300 milijonov frankov.

Tudi Anglija namerava še dati posojilo Balkanu.

Po podpisu solunske pogodbe med Grčijo in Bolgarijo, po kateri je Bolgarija pristopila balkanski zvezi, so tudi Angleži pripravljeni, podpreti Balkan s posojilom 10 milijonov funtov sterlingov (okoli dve in pol milijarde dinarjev). Pogajanja glede tega posojila se pa še niso definitivno pričela.

Prva rasistična naredba v Italiji.

Prvi ukrep italijanskega rasizma je naperjen proti Židom, sicer ne domačim, ampak inozemskim, katerim se prepoveduje obisk vseučilišč in srednjih šol.

Tudi Nemci izvirajo iz Palestine.

V Kodanju se je vršil te dni kongres za antropologijo in etnologijo. Na kongresu je o tem vprašanju predaval profesor Franc Weidenreich iz Peipinga.

Weidenreich je na podlagi predzgodovinskih najdb ugotovil, da se je človeštvo razvilo iz najmanj štirih centrov, in sicer časovno in razvojno ločeno, vendar nekako istosmerno. Taki centri so bili vzhodna ali južna Afrika za nastanek zamorcev, severna Kitajska in severna Mongolska ter Sundski otoki Avstralcev in Malanezov. Center evropskega človeka pa moramo iskati v Palestini v paleolitičnih votlinah gore Karmel. Ta izjava je Nemce tako presenetila in razžalila, da so se takoj odstranili s konference, ker ne morejo umeti, da bi bili njih predniki iz Palestine. Razvoj človeka ima seveda mnogo stopenj. Dokazano pa je, da je človek že živel kot manj razvit v terciarni dobi in v vsej ledeni dobi. Da se je človeštvo cepilo in razvijalo v takozvane nadaljnje rase ali plemena, je pa bilo odvisno od krajevnih in podnebnih razmer. Prvotno je torej vsekakor bilo več centrov, kjer se je pojavilo človeštvo raznih bistveno različnih plemen. To, kar se pa danes označuje kot rasno vprašanje, vsaj za Evropo v splošnem ne velja.

Za Romunijo in Turčijo Bolgarija

Deslej sta se zatekli k gospodarski pomoči zahodnih velesil Rumunija in Turčija. Obe državi sta bili v vojni izčrpani. Za obnovo je zaradi tega potreben tuji kapital, ki ga jima nudita zahodni demokratični velesili Anglija in Francija.

Še v slabšem gospodarskem položaju je Bolgarija. Ta je trpela tudi zaradi notranjih bojov, ki so črpali sile naroda, zlasti, če se spomnimo na svobodoljubne boje kmetiškega voditelja Stambulijškega, ki ga je reakcija končno ubila.

Bolgarija je sedaj vstopila v balkansko zvezo. Dne 5. t. m. pa je bolgarski finančni minister Gunev podpisal z zastopniki treh francoskih bank sporazum o najetu posojila v znesku 375 milijonov francoskih frankov, plačljivih v 12 letih z obrestmi po 5.5 odst. To posojilo se porabi za vojni material in za železniške stavbe in javna dela.

Bolgarija se pa pogaja še z Anglijo za posojilo v znesku 10 do 12 milijonov funtov (2.5 milijardi din) skoraj ob enakih pogojih.

Invazija tujega kapitala je sicer opasna in morajo biti države pri najemanju posojil oprezne. Posojilo je torej zlo, ki ga pa mora izrabiti tisti, ki si drugače ne more pomagati.

Velike prednosti pa imajo te gospodarske zveze lahko v mednarodni politiki. Balkan je v nevarnosti invazije ne-

kulturnih ideologij. Sedaj pa čitamo, da so bolgarski gospodarski krogi silno veseli teh gospodarskih zvez. Torej se pojavlja veselje, kakor v Rumuniji in Turčiji, tudi z ideološkega stališča. Rumunija in Turčija, sedaj tudi Bolgarija, so pa članice balkanske zveze. In to je kolikortoliko dobro znamenje, da članice balkanske zveze ne bodo iskale gospodarske pomoči tam, kjer je ni, ampak tam, kjer je, to je, pri zahodnih demokracijah.

Za nas ni specijelno važna gospodarska pomoč, ki je nedvomno kapitalistična, profitorska in obenem politična. Prav važno pa je, da utegne gospodarska intervencija vplivati pri nas ideološko v javnosti ter bo ovirala in preprečila akcijo, katero nekateri žele in hvalejo. To je tista morala, ki nas navdaja z zaupanjem, da Balkan ni primerno tirišče za eksperimente reakcije.

Zveza z zahodnimi demokracijami vsaj v današnjih razmerah ne pomeni vojne nevarnosti, ampak več varnosti, ker ne preprečujejo balkanskim državam, da ostanejo v dobrih razmerah in sodelujejo z drugimi evropskimi državami.

Vsekakor pa morajo balkanske države ohraniti ideologijo demokracije, ker je ta ideologija edina, ki omogoča družabno obliko. Zadnji dogodki so v tem oziru velik korak naprej.

PTUJ

Radi navodil za udeležbo v povorki in na taboru ob priliki 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, dne 14. t. m. sklicuje Krajevni medstrokovni odbor za vse del. strokovne in kulturne organizacije in »Vzajemnost« za četrtek, dne 11. t. m. zvečer v Panonski ulici 5 širše sejo. Poleg splošnih navodil, znanih nam iz »Del. Politike« in drugih listov, so potrebna še razna navodila, ki se tičejo podrobne organizacije udeležbe. Zato pridite na sejo vsi.

Dramatski odsek »Vzajemnosti« pripravlja vzporedno Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v kolektivni priredbi F. Delaka, v zvezi s ptujskimi proslavami 20 letnice Jugoslavije. Čeprav se vaje že vrše, je omogočeno vsakomur, da se še naknadno udeleži vaj govorniškega zbora, ki so vsak ponedeljek, sredo in petek zvečer v društvenih prostorih. Vse igralce pa opozarjamo, da se udeležujejo vaj redno in vestno.

JESENICE

Konec hitlerjevskih parad po filmskih žurnalih. Prejšnje mesece so bili filmski žurnali polni raznih hitlerjevskih parad kakor tudi drugih prikazov nemške moči in veličine. Marsikomu se je zdelo neumno gledati to baharijo, še bolj neumno pa plačevati za tako indirektno propagando. Zdaj pa je preteklo skoro poldrugi mesec, kar teh stvari ni več v žurnalih. V tujkajšnjem kinu Radio, pa menda tudi v Krekovem kinu, se tega nič več ne vidi in se vse to izpušča. Naša uradna tiskovna agencija ne želja banalske propagande in izloča to. To je popolnoma prav, saj že ni bilo moči prenašati teh neprestanih prikazov nemške »moči« in »veličine«, ki so se šopirili po tedenskih žurnalih teden za tednom.

Delaški pravni svetovalec

Pokojnina mlade vdove po žel. delavcu (Maribor)

Vprašanje: Umrl mi je mož, ki je bil delavec državnih železnic. Prejela sem rešitev, da ne dobim po njem nikake pokojnine niti odpravnine, ker je bil moj mož ob sklenitvi najinega zakona starejši od 50 let, jaz pa 20 let mlajša od njega. Ali je tak odlok upravičen?

Odgovor: Po pravilniku o delavcih državnih prometnih ustanov z dne 11. 5. 1933 v resnici delavčevi vdovi ne pripada pokojnina, če je njen mož bil več kot 20 let starejši od nje ter sta se poročila šele po moževem 50. letu. — Pravilnik celo določa, da se v takem primeru vdovi niti ne povrne vplačana članarina. — Spričo teh predpisov žal ne morete ničesar ukreniti.

Plačilo za nadurno delo (Mežica)

Vprašanje: Sedem let sem uslužben pri istem delodajalcu ter delam dnevno 15 do 16 ur proti povprečni mezdi 40 do 45 din. Ali lahko zahtevam posebej plačilo nadurnega zaslužka?

Odgovor: Ako se niste z delodajalcem dočeno dogovorili, da je nadurno delo všeto v mezdi in ako nista temeljna urna mezdina in ustrezajoči 50 odst. povisek točno preračunana, vam posebej plačilo za nadure vsekakor pripada. Razen tega pa mora, tudi Vaša temeljna mezdina ustrezati določbam uredbe o minimalnih mezdah z dne 1. 8. 1937; višina predpisane najmanjše mezde zavisi od načina Vaše zaposlitve.

Oporoka (Velenje)

Vprašanje: Moj mož je že zelo star in želi napraviti oporoko. Za dedinjo namerava postaviti mene, svojim otrokom iz prejšnjega zakona pa namerava določiti vsakemu delež v denarju, enemu več, drugemu manj, glede na to, kolikor so že prejeli. Otroci pa groze, da bodo po očetovi smrti oporoko razveljavili.

Odgovor: Vaš mož lahko v oporoki prosto razpolaga s 5/8 svojega premoženja, dočim pripadajo 3/8 premoženja po njegovi smrti v vsakem primeru kot dolžni deleži otrokom. K premoženju pa se najprej priračunajo predprejmi, nakar se šele določi delež, in od posameznega deleža odračuna predprejem. Ker je račun precej zapleten in se vse, kar so otroci prejeli, ne zaračunava, je najbolje, če se obrnete za sestavo oporoke na odvetnika ali notarja.

2500 Din potrebujete, da zaslužite 1000 Din mesečno doma. — Postranski zaslužek. Dopisli: »Anos«, Maribor, Orožnova 6.

Iz statistike socialnega zavarovanja

Konjunkturni napredek zaposlenosti je po statistiki OUZD v Ljubljani znašal junija meseca (v primeri z majem) 1938 3983 oseb. Zaposlenost se je zlasti dvignila v gozdnožagarski industriji (772), v tekstilni (665), v industriji za predelovanje lesa (447), v kemični industriji (315). Nazadovale je zaposlenost v gradbeni industriji za 249 delavcev. Število zavarovancev v juniju mesecu je naraslo na 103.586 oseb.

Iz sodišča

Preložena razprava proti železničarju M. Kudru. Poročali smo zadnjič o kazenskem postopanju proti bivšemu železničarju in glasnemu sodelavcu R. Tumpeja, medtem odpuščenemu Mateju Kudru, sedaj hišnemu posestniku v Beograjski ulici, radi hudodelstva goljufije in poneverbe, ker je izvajal revnim ljudem hranilne knjižice in denar. Razprava se je vršila dne 5. avgusta pred okrožnim sodiščem, a so jo zopet preložili na 22. avgusta ob pol 9. uri v sobi št. 53, kjer se je lahko vsakdo udeležil. Medtem je namreč vložil proti Kudru, trgovcu Gustinčič novo ovadbo, češ, da je Matija Kuder tudi njega ogoljufal za din 600. Obtoženo Matija Kuder, ki je v preiskovalnem zaporu, je milo prosil, da bi ga spustili na svobodo do prihodnje razprave, češ, da bo v kratkem vse oškodovance poplačal in jim je ponujal celo kavcijo za varstvo pri sodišču. Navzoči oškodovanci so se silno čudili, odkod bi Kuder dobil naenkrat denar za kavcijo, ko pa ogoljufanim mesece in mesece ni hotel ničesar vrniti. Sodišče je tudi odklonilo Kudrovo prošnjo za izpust na svobodo, ker so podani vsi zakoniti razlogi za njegov zapor, kar je ugotovilo že tudi apelacijsko sodišče v Ljubljani, ko se je Kuder pritožil zoper preiskovalni zapor. Zaslisane priče, Kudrovi sorodniki, pa so pri razpravi tudi potrdili, da leži denar, ki ga je Kuder obljubil svojim žrtvam, visoko v oblakih. Kuder pa se je še pri razpravi hvalil, da ima baje že zagotovilo za ponoven sprejem v železniško službo, iz katere je bil odpuščen. Kakor znano, je hodil Kuder tudi na naše delavske shode in tam kričal proti našim govornikom in imamo tako zopet dičen primer kričavega nacionalista, ki je imel pač potrebo kričati o nacionalizmu, da zakrije s tem svoje početje napram revežem, katere je obral ob življenjske prihranke, ki so si jih pristradali za stara leta. Kuder je med razpravo po svojem zagovorniku prosil, da bi v slučaju obsodbe dobil vsaj pogojno kazen, ker bi potem v tistem roku oškodovance poplačal. Toda sodnik je toženemu rekel, kako boste pa plačali, če pa nimate nikjer nobenega denarja.

Pozor, dame in gospodje!

Izrabite priliko 20 odst. popusta za trajne kodre za čas Mariborskega tedna. Higijenska brivnica. Prvovrstna postrežba.

Salon Knez, Maribor

Sodna ulica št. 9

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najcenejše pri naših inserentih!

Franc Kormann'ov nasl. Karl Ragö

Maribor, Gosposka ulica 3 — moda, galanterija, drobnarija in igrače vseh vrst. Največja izbira in najboljši nakup.



ZALOGA-POPRAVILA
B. DIVJAK
MARIBOR
ZAHTEVAJTE CENIK

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnih cenah. Hitra in solidna izdelava. Bogata izbira modnega blaga.

KOLESA, GRAMOFONE,

šivalne stroje, otroške vozičke popravlja dobro in po kulantnih cenah znana trdka JUSTIN GUSTINČIČ, mehanična delavnica, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14. Shramba koles čez zimo.

Tekstilna stavka v Kranju pred Upravnim sodiščem

Razveljavljena obsodba delavskega zaupnika.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja! Upravno sodišče v Celju je pod predsedstvom predsednika Upravnega sodišča dr. Likarja I., v prisotnosti upravnih sodnikov Mulačaka R. in Masiča K., sod. pripravlj. Pregelj V. kot zapisničarice, na tožbo Nedževca Valentina, delavca v Strahinu, ki ga zastopa dr. Avg. Reisman, advokat v Mariboru, zoper odločbo kraljevske banske uprave v Ljubljani, z dne 3. junija 1937 II/2 radi obsodbe po banski naredbi od 5. septembra 1936 po dne 21. junija 1938 izvedeni ustni razpravi

razsodilo:

Tožbi se ugodi in se napadena odločba razveljavi kot nezakonita.

Razlogi:

Tožitelj Nedževac Valentin je bil s kazensko razsodbo sreskega načelstva v Kranju od 24. novembra 1936 obsojen po členu 69 zakona o notranji upravi na globo din 250.—, za primer neplačila z zaporom 5 dni radi prekrška po toč. I banske naredbe od 5. septembra 1936 o očitovanju javnega miru in reda ob stankah in medznih gibanjih, storjenega s tem, da je ob priliki

stavke tekstilnih delavcev v Kranju

stalno nagovarjal delavce, da morajo ostati v tovarnah in sicer po uveljavljenju te naredbe, t. j. tudi po 7. septembru 1936.

Zagovor zaupnika:

V pritožbi je tožitelj zanikal, da bi bil komunist, da bi hujskal po tovarnah in da bi bil desna roka predsednika stavkovnega odbora Papeža in njegovega pomočnika Tominca, dalje je trdil, da je tedaj, ko so šli delavci v Tržič ustaviti delo v tovarni Glanzmann, poslal tja ljudi, ki bi odvrnili delavce od njihovega početja. Kr. banska uprava pa je njegovo pritožbo zavrnila, češ, da je niemu predbacivano dejanje, dokazano po pričah Kostruna Janezu in Puharju Ivanu, st. in ml.

Proti tej odločbi je vložil Nedževac V. tožbo na Upravno sodišče, ker upravno oblastvo ni, oziroma ni pravilno uporabilo zakona in ker ni upoštevalo predpisov postopka.

V tožbi navaja:

1. Kot starešina delavskih zaupnikov se je trudil, da bi preprečil stavko in je v ta namen interveniral pri vodstvu tovarne, pri Inspekciji dela in Delavski zbornici. Ko pa je stavka izbruhnila, je reševal blago, pozival delavstvo, naj zapusti tovarno, da omogoči pogajanja in kolektivno pogodbo, podpisal tozadevni dogovor z delodajalci ter ga zagovarjal pred delavci, ki so ga zato hoteli vreči v Savo. Ves čas stavke je vztrajal v tovarni, da je pazil na red in imovino tovarne. Vse to je delal kot starešina zaupnikov in ločeno od stavkovnega odbora.

Po končani stavki je bil v policijskih zaporih, vendar pa je bil radi pomanjkanja dokazov oproščen. Kljub temu ga je trdka odpustila iz službe in je zato vložil proti njej (»Jugobruni«) tožbo radi plačila mezde. V tej pravi se je njegovo ponašanje med stavko pojasnilo in ugotovilo, da je nagovarjal delavce, naj zapuste tovarno in ne obratno.

2. V upravnem postopku se njegova krivda ni izkazala. Izjavi Kostruna in Puharja ne moreta biti dokaz za njegovo krivdo, ker ima v rokah izjavo prvega, da ni hujskal ljudi k stavki in da ne zapuste tovarne, Puhar pa mu je izjavil, da o kakem hujskanju nič ne ve.

Razmotrivanje Upravnega sodišča:

Iz upravnega spisa je razvidno, da sta prič Kostrun in Puhar v resnici izpovedali, da je tožitelj pozival delavce, da se vzdrže v tovarnah ozir. da ni hotel poslušati nobenega predloga, da se zapusti tovarno. Vendar je treba upoštevati, da je bila vloga tožiteljeva tekom stavke in tudi v času, ko je delavstvo imelo zasedeno tovarno »Jugobruno«, naknadno do podrobnosti pojasnjena v civilno-sodni pravi, ki jo je naperil tožitelj proti »Jugobruni« radi plačila mezde za čas, ko je bil odpuščen iz službe.

Okrajno in okrožno sodišče: zaupniki so vršili le svoje dolžnosti.

S sodbo okrajnega sodišča v Kranju od 30. novembra 1937, potrjeno od okrožnega sodišča v Ljubljani od 21. aprila 1938, je bilo Nedževac tožbi za mezdo ugodeno. V razlogih je med drugim navedeno, da je po pričevanju Resmana, Aubeljeve, Škrajnerja, Streklja, Oblaka, Terana, Škrajner M., Sajovičeve, Velikonje, Zenyja, Bulingerja, Papeža, Krmelja, Kinovca, Jožeta, Lojka L. in Hrovatina dokazano, da so zaupniki, h katerim je spadal tudi tožitelj:

vršili le svoje zaupniške funkcije, pazili na red, odvrčali, oziroma skušali odvrti delavstvo, da ne bi delalo škode, pozivali delavce, da zapuste tovarno, sodelovali v oblestmi in s trdiko, da so sklenili s trdiko sporazum, da se začne dne 24. 8. 1936 s delom in da se tovarna izprizni, da pa delavstvo zaupnikov v tem njihovem prizadevanju ni poslušalo, temveč jih proglasilo za izdajalce in jim obetalo, da so se prodali podjetnikom.

Obsojen Nedževac popolnoma nedolžen. Postopanje v tej civilno-pravni zadevi je bilo izvršeno z veliko natančnostjo. V njem je v prid tožitelja izpovedalo neprimerno večje število prič, kakor v upravno-kazenskem postopanju proti njemu. Ker pa ni nobenega razloga za domnevo, da bi tožitelj igral napram enemu večjemu delu delavstva povsem nasprotno vlogo, kakor proti drugemu neznanemu delu, je mogoče edini zaključek iz tega ta, da priče Kostrun in oba Puharja, tožiteljevih govorov niso razumeli, oziroma, da so jih napačno tolmačili. Vsekakor je po ugotovitvah v sodnem postopku gotovo, da je tožiteljeva krivda najmanj nedokazana in bi se zato morala izreči manjša kazenska odločba. Ker toženo oblastvo v pripisanih razsodbah, ki so jih napadli, ni bilo tožbenem postopanju kljub tozadevnim predlogom tožitelja, ki je zanikal vsako krivdo, ni smatralo za potrebno, izvesti v tej zadevi dodatne poizvedbe in je oprlo svojo odločbo le na ugotovitve sreskega načelstva, je ostalo obnašanje tožitelja za časa zasedbe tovarne »Jugobruno« v upravnem postopku nepojasnjeno. Na taki podlagi pa je bila potrditev prvotne razsodbe nemogoča; tožbi je bilo tedaj ugoditi.

Celje, dne 21. junija 1938.

Predsednik: Likar.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. Telefon št. 2324

Za konzorcij izdaja in ureja Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska: Ljudska tiskarna, d. d. v Mariboru, predstavitelj Viktor Eržen v Mariboru.